

OKUDUĞUNU ANLAMA VE TÜRKÇEYİ KULLANMA GÜCÜ

1. “Yazar, sözcüklerin ilk anlamlarıyla yetinmiyor, sözcüklere yeni anlamlar yüklüyor.” cümlesindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcükleri özenle seçme
- B) Sözcükleri günlük anlatımın dışında kullanma
- C) Söyleyişe açıklık kazandırma
- D) Anlatılmak isteneni ana çizgileriyle verme
- E) Sözcükleri seçme ve kullanmada titiz davranma

2. I. Sorun enikonu tartışılmamış.
II. Erkenden yola koyulduk.
III. Er geç çatıyı onaracağım.
IV. Zamanında varır, malı teslim eder.
V. Merak etme, eninde sonunda yola gelir.

Bu cümlelerin hangilerinde, altı çizili sözler yakın anlamdadır?

- A) I- V
- B) II- III
- C) II- IV
- D) III- V
- E) IV- V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir ?

- A) Böyle davranacağını bilseydim hiç ayağına gider miydim?
- B) O her zaman böyledir, bol keseden atar.
- C) Kendisini ilgilendirmeyen işlere karışır, her şeye burnunu sokar.
- D) Bütün gün çalıştım; canım çıktı vallahi!
- E) Dişine göre bir iş buldu; artık keyfine diyecek yok.

4. Karşıdakiler senin söylediklerine boş veriyor, aldırmyorsa, konuşmanın bir anlamı yoktur. Ne demiş atalarımız...

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilirse, söylenmek istenen desteklenmiş olur?

- A) Söz gümüşse sükût altındır.
- B) Söz dediğin yaş deridir, nereye çeksen oraya gider.
- C) Söyleyene bakma söyletene bak.
- D) Laf la peynir gemisi yürümez.
- E) Sözü söyle alana, kulağında kalana.

5. “Şeftali bahçelerinin güzelliği, buralarda yapılan eğlenceler dillere destan olmuştur.” cümlesine altı çizili sözün kattığı anlam, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatçıya duyulan hayranlık günden güne artıyor.
- B) Her yerde sanatçının binlerce satan son romanı konuşuluyor.
- C) Sanatçının son romanına özellikle gençler büyük ilgi gösteriyor.
- D) Bu romandan sonra sanatçıya olan hayranlığım daha da arttı.
- E) Sanatçının başarısına gıpta ile bakan birçok yazar tanıdım.

6. Aşağıdakilerin hangisinde ikinci cümleye geçilirken yapılan değişiklikle yüklem kisi yönünden pekiştirilmiştir?

- A) Hangi masayı ayırdın bize?
Bize hangi masayı ayırdın?
- B) Her türlü sorunu çözebilir misin?
Sen her türlü sorunu çözebilir misin?
- C) Bunu ona sen vermelisin.
Bunu ona sen verebilir misin?
- D) Onu her sabah bu durakta görürdüm.
Ben onu her sabah burada görüyorum.
- E) Yarın bu ödülü ona verin.
Yarın bu ödülü ona siz verin.

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yargı "gerekçesi" ile verilmiştir?

- A) İlbahara yaz derler
Şirin söze naz derler.
- B) Kime derdim söylesem
Bu dert sana az derler.
- C) Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı
- D) Ben Mevla'ya gücendim.
Seni bana yazmamış.
- E) Cümlenin ver muradın.
Benim de ver Yaradan.

8. Bu tarihi yapıları kentten, kenti de bunlardan ayrı düşünemeyiz.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümlenin neden-sonuç yönünden açıklaması olabilir?

- A) Bu tarihi yapıların hepsi kentle bütünleşmiş onun bir parçası olmuştur.
- B) Kentlerin çoğunda tarihi yapılara örnek bulmak mümkündür.
- C) Böyle düşünenlerin çok olması gerçekleri değiştirmez.
- D) Kentlerdeki tarihi yapıların yeni kuşaklara örnek olacağını sanıyorum.
- E) Tarihi yapıların sayısı her geçen gün hızla azalabilir.

9. I. Yazarın kendine özgü bir dili ve anlatımı olmalıdır.
II. Yazar, roman kahramanlarını günlük hayattan seçmelidir.
III. Yazar, gördüklerini farklı biçimlere dönüştürerek yeniden yaratmalıdır.
IV. Yazar, yapıtlarında sanatsal yönle düşünsel yönü kaynaştırabilmelidir.
V. Yazar, yapıtlarında hayatı ve kişileri değiştirip kendine göre kurmalıdır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri, anlamca birbirine yakındır?

- A) I- II
- B) II- III
- C) III- IV
- D) III- V
- E) IV- V

10. Masalları taklit etmiyor, bir atlama tahtası olarak ele alıyor; yepyeni yapıtlar ortaya koyuyor.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle aynı doğrultuda değildir?

- A) Masalların dil ve anlatım özelliklerine sadık kalıyor.
- B) Masalları çıkış noktası olarak değerlendiriyor.
- C) Masal geleneğinden yararlanıyor.
- D) Masalları yeni yapıtları için kaynak olarak kullanıyor.
- E) Özgün yapıtlar verebilmek için masaldan esinleniyor.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "karşılaştırma" söz konusu değildir?

- A) Bu şiirlerde, diğerlerinin aksine, söyleyiş güzelliği ön planda.
- B) Bu yazar, daha çok toplumu ilgilendiren konulara ilgi duyuyor.
- C) Okuyucunun beklentisini göz önüne almayan, başkalarının ne düşündüğünü önemsemeyen bir şairdir.
- D) Yansız bir tutumla yazmaya çalıştığım bu yapıt en beğendiğim yapıtlarımdandır.
- E) Anı yazarları arasında yaşadıklarını değiştirmeden yazan ender kalemlerden biriydi.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi biçimce olumlu, anlamca olumsuz cümleye bir örnektir?

- A) Bu öykü ilk okuyuşta hiç hoşunuza gitmeyebilir.
- B) Nerden bilebilirdim onu bu kadar sevdiğini.
- C) Senin öfke içinde olduğunu bilmiyorum değilim.
- D) Hiçbir şey yerli yerinde değil bu akşam.
- E) Hiç aşkı ve ölümü düşündüğün olmaz mı?

13. (I) Bekliyorduk (II) Acaba yerini mi sevmemişti (III) Sonuç geciktikçe gecikti (IV) Sonunda bir çiçek açtı; ama ne çiçek (V) Altı mor yaprak, ortasında sapsarı bir tohum kesesi

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi ünlem cümlesidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. "Sinema salonunun loşluğunda koltuğa gömüldün mü günlük sıkıntılardan sıyrılır, hayallere dalarsın." cümlesindeki "mi" nin işlevi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki cümleyi koşul ilgisıyla bağlamak
- B) Cümlenin anlamını sınırlandırmak
- C) Sonuna geldiği eyleme soru anlamı katmak
- D) Cümlenin anlamını soru yoluyla pekiştirmek
- E) Birinci cümledeki yargıyı gerekçelendirmek

15. (I) Acı, ağulu dikenler gibi ruhuna dolandığında duracaksın. (II) Durup bir su gibi akan sabahın tazeliğine bakacaksın. (III) Sabah kuşlarının sesini dinleyeceksin. (IV) Çiçekleri koklayıp derin bir soluk alacaksın. (V) İşte o zaman hayatı dolu dolu kucaklayacaksın.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde "istem" söz konusu değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. "Bazı yargılar kişiden kişiye değişir, kanı niteliği taşır. Bunların doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanamaz." Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerden hangisi kanı niteliği taşımaz?

- A) Yazar, dostluk ve arkadaşlık konularını inandırıcı bir biçimde sergiliyor.
- B) Sanatçı, insana özgü nitelikleri doğaya aktararak kişileştirme sanatına başvuruyor.
- C) Mecazların ve benzetmelerin yerinde kullanılması, yapıta ayrı bir hava kazandırıyor.
- D) Kurtuluş Savaşı'nın anlatıldığı bu film seyirciyi derinden etkiliyor.
- E) Süsten ve özentiden uzak duran yazarın son yapıtı çok ilgi çekiyor.

17. Akşam yakındı, iki derenin birleştiği bu bataklık araziye, çeltiklerden kalkan kokulu, ağır bir duman yayılıyor; beş on yaşlı, cansız söğüt arkasında güneş, bulanık bir ışık uzatarak derenin durgun sularını yer yer parlatıyor. Bu aydınlık parçalar, kül rengi ovanın ortasında bulutlu bir göğün yarıklarına benziyor; yavaş yavaş bulanıyor, sönüyor, örtülüyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- B) Betimleyici öğeler kullanılmıştır.
- C) Renk ve ses öğeleri iç içe verilmiştir.
- D) Ayrıntılar duyular aracılığıyla verilmiştir.
- E) Sözcüklere yeni anlamlar yüklenmiştir.

18. (I) Rahat bir söyleyişi var yazarın. (II) Bu yazarın birçok öyküsü kitap olarak yayımlandı. (III) Hep konuşur gibi anlatıyor anlata- çağını. (IV) İstesem ben de yazarım böylesini dedirtiyor insana. (V) İşte; onu güçlü kılan da bu senli benli anlatış değil mi?

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi, parçadaki düşünce bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

19. (I) Bu anlatım, kısa cümlelerle beslendiğinden zevkle okunuyor. (II) Kitapta, Çukurova yöresi anlatılıyor. (III) Bu yörede yaşa- yanların birbirleriyle olan ilişkileri ele alınıyor. (IV) Bunlar içtenlik ve sevecenlikle yoğrulmuş, yalın bir anlatımla sergileniyor. (V) Yazarın ilk kitabı bu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirirse parça, anlamlı bir bütün olur?

- A) I ve III
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) I ve V
- E) IV ve V

20. Eşsiz bir anlatım yeteneği göstermek zordur; ama olanaksız değildir. Bu yeteneğe sahip olanların hangi türde yazarsa yazsın başkalarına benzemeyen bir seziş, duyuş ve söyleyiş güçleri vardır. Üstünde onların imzası olmaksızın bir şiir ya da düzyazı verseler elinize, belki kısa bir duraksamadan sonra "İşte, işte onun" diyebilirsiniz.

Yukarıdaki paragrafın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğuştan yetenekliler
- B) Anlatımda özgünlük
- C) İmzasız eserler
- D) Sürükleyicilik
- E) Herkesçe tanınma

Başarı % = net / soru sayısı